

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/1688,Prezydent-RP-spotkal-sie-z-Cichociemnymi-spadochroniarzami-AK.html>
2022-01-26, 09:10

Prezydent RP spotkał się z Cichociemnymi – spadochroniarzami AK

W piątek, 15 maja br., w czasie uroczystości wręczenia aktów powołania do Kapituły Orderu Krzyża Wojskowego Prezydent RP Lech Kaczyński spotkał się z Cichociemnymi – legendarnymi spadochroniarzami Armii Krajowej.

W spotkaniu uczestniczył gen. w st. spocz. Stefan "Starba" Bałuk i ppłk w st. spocz. Kazimierz Bernaczyk-Słoński ps. "Rango"

Od kilkunastu lat, w trzecią niedzielę maja, Cichociemni spadochroniarze Armii Krajowej zjeżdżają, aby złożyć wieniec przy pomniku znajdującym się na Cmentarzu Powązkowskim, upamiętniającym bohaterskie czyny Cichociemnych oraz żołnierzy 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej gen. S. Sosabowskiego.

Na przełomie lat 1941/1942 w rozproszonych po mglistej i górzystej Szkocji obozach szkoleniowych narodził się dumny przydomek, znakomicie oddający charakter działań żołnierskiej elity przygotowywanej do cichego działania w mroku nocy. Te właśnie słowa charakteryzujące warunki, w jakich prowadzili walkę – cisza i ciemność – dały początek charyzmatycznemu mianu – Cichociemni.

Cichociemni – legendarni spadochroniarze Armii Krajowej. Wywiad niemiecki, działający w Anglii, nigdy nie trafił na ich ślad. Nigdy wszyscy, a było ich 316 (w tym jedna kobieta), nie stanęli obok siebie na jednej zbiorce. Nigdy też nie stworzyli w typowym rozumieniu związku zbrojnego czy oddziału wojskowego. Nie obowiązywała wśród nich typowa hierarchia wojskowa.

Pomysłodawcami zrzutów żołnierzy do okupowanego kraju byli kpt. Jan Górski i hubalczyk kpt. Maciej Kalenkiewicz. Pierwszego przelotu lotniczego ekipy Cichociemnych i zaopatrzenia do Polski dokonano w nocy z 15 na 16 lutego 1941 r., w ramach operacji „Adolphus”. Była to operacja eksperymentalna. Po raz pierwszy przelotowano wtedy z Wysp Brytyjskich skoczki spadochronowe do okupowanej Europy kontynentalnej. Skoczyło wówczas 2 Cichociemnych (major Stanisław Krzymowski „Kostka”, rotmistrz Józef Zabielski „Żbik”) i jeden kurier MSW (bombardier Czesław Raczkowski „Orkan”). Operacje lotnicze wznowiono w listopadzie tego samego roku i trwały one do początku kwietnia 1942 r. Wykonano w tym czasie 9 lotów, podczas których zrzucono 40 Cichociemnych i 8 kurierów MSW.

Następny sezon zrzutów pod kryptonimem „Intonacja” rozpoczęto 1 września 1942 r. i trwał on do końca kwietnia 1943 r. W trakcie 28 lotów do kraju wysłano 106 Cichociemnych, 9 kurierów MSW oraz 1 obywatela Węgier.

Kolejny sezon operacyjny, nazwany „Ripostą”, trwał od końca września 1943 do końca lipca 1944 r. Wtedy, łącznie 36 samolotów przelotowało do Polski 133 Cichociemnych i 10 kurierów.

Ostatni okres zrzutów pod kryptonimem „Odwet” rozpoczął się 1 sierpnia 1944 r. Podczas przeprowadzonych 7 operacji lotniczych zrzucono 32 Cichociemnych, 2 kurierów oraz 4 – osobową wojskową misję brytyjską. Loty zawieszono 29 grudnia tegoż roku.

W sumie do okupowanej Polski wysłano 316 Cichociemnych, 29 kurierów MSW, 1 Węgra i 4 Brytyjczyków. Prócz nich

na terytorium Francji, Włoch, Jugosławii, Albanii i Grecji zrzucono łącznie 46 polskich spadochroniarzy. Miano Cichociemnych noszą tylko ci, którzy skoczyli do okupowanego kraju.

Z pośród 316 cichociemnych:

- 6 zginęło podczas lotu do kraju,
- 3 w czasie skoku nad Polską ,
- 35 zostało zamordowanych w katowniach gestapo,
- 12 zginęło w obozach koncentracyjnych ,
- 26 poległo w walkach partyzanckich ,
- 18 w Powstaniu Warszawskim,
- 3 zażyło truciznę w trakcie aresztowania,
- 6 stracono po wojnie.

Wśród Cichociemnych byli m.in.:

- Jan Nowak Jeziorański „Zych”
- Leopold Okulicki „Niedźwiadek”, „Kobra”
- Elżbieta Zawacka „Zo”
- Kazimierz Iranek-Osmecki „Heller”, „Makary”
- Bolesław Kontrym „Żmudzin”
- Jan Piwnik „Ponury”
- Adam Borys „Pług”
- Jan Górski „Chomik”
- Maciej Kalenkiewicz „Kotwicz”

Cichociemni i GROM

W styczniu 1995 r. na wspólne zimowe ćwiczenia, obejmujące również skoki spadochronowe żołnierzy GROM-u i 22 Special Air Service, został zaproszony były żołnierz Armii Krajowej – Cichociemny Bronisław Czepczak – Górecki. Wówczas to dowódca GROM wystąpił z inicjatywą nadania jednostce imienia Cichociemnych. Dowództwo jednostki wystosowało w tej sprawie pismo do Zespołu Historycznego Cichociemnych, skąd otrzymało odpowiedź pozytywną.

Zgodnie z decyzją Ministra Obrony Narodowej nr 119/MON z dnia 4 sierpnia 1995 r., podjętą w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, specjalna jednostka wojskowa GROM otrzymała zaszczytne imię Cichociemnych Spadochroniarzy Armii Krajowej. Została też zobowiązana do kontynuowania ich dumnej tradycji. Wówczas, wspomniany Cichociemny Bronisław Czepczak – Górecki, tak skomentował tę decyzję: „Nie widzieliśmy innej formacji, która odpowiadałaby naszym marzeniom, dążeniom do przekazania imienia i tradycji Cichociemnych”.

Na terenie jednostki GROM znajduje się izba pamięci poświęcona Cichociemnym, do której skoczki Armii Krajowej przekazali swoje osobiste pamiątki. Wszyscy otrzymali status Kombatantów Formacji. Przyjeżdżając do Warszawy z głębi kraju lub zagranicy, zawsze mogą liczyć na przyjęcie i gościnę w GROM-ie.

Opracowano na podstawie: *Hubert Królikowski „Tobie Ojczyzno - Cichociemni”, Wojskowa Formacja Specjalna GROM im. Cichociemnych Spadochroniarzy Armii Krajowej 1990-2000, Gdańsk 2001 r.; P. Bystrzycki, „Znak Cichociemnych”, Warszawa 1985 r.; J. Tucholski, Cichociemni”, Warszawa 1984 r*

[Dowiedz się więcej o Cichociemnych](#)

[Tweetnij](#)